

Hana Rudová, Život ve vzpomínkách (Prezentace starobylosti a urozenosti Buquoyů, Czerninů z Chudenic a Schwarzenbergů), diplomová práce, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2009

Posudek vedoucího práce

Šlechta v devatenáctém století přestala být stavem, který disponuje konkrétní ekonomickou a politickou mocí, a stala se společností vymezenou na základě paměti. Proto je studium paměti jedním ze stěžejních témat v bádání o nobilitě v moderní době. Věže historizujících zámků, rytířské sály i rodové hrobky zůstávaly nástroji symbolické komunikace, kterými šlechtici v měnící se době potvrzovali svou identitu, ale zároveň si navlékali masku tradice, pomocí níž si chtěli udržet místo nahoře. Nejinak tomu bylo i u tří významných českých šlechtických rodin – Buquoyů, Czerninů a Schwarzenbergů, které se staly předmětem vědeckého zájmu Hany Rudové. Na základě bezpečné znalosti literatury a vlastního poměrně rozsáhlého archivního výzkumu se pokusila odpovědět na otázku, jak příslušníci nobility konstruovali rodovou paměť. Pozornost zaměřila především na stavební činnost a vybavení zámeckých interiérů.

Diplomová práce Hany Rudové má logickou strukturu. V úvodu přináší přehled dosavadního bádání o historizující architektuře a základní kritiku pramenů. V dalších částech se autorka vyrovnává se základními pojmy. Nejprve se věnuje problematice historismu a jeho možnému chápání v širším kulturně historickém kontextu. Paměť, druhý ze stěžejních termínů své práce, chápe ve významech, které v historiografii stanovil Francouz Pierre Nora.

Vlastní jádro diplomové práce tvoří následující tři kapitoly. Diplomantka v nich nejprve přináší na základě literatury obecný přehled o vývoji historismu zámecké architektury a vybavení interiérů. Jako typickému příkladu a výchozímu bodu pro komparaci se detailněji věnuje schwarzenberské primogenituře a sekundogenituře. Zvláště stavbu zámku v Hluboké nad Vltavou chápe jako určitý nedostižný kulturní vzor.

Vlastním archivním výzkumem jsou podloženy části, v nichž se Hana Rudová zabývá stavební činností rodiny Buquoyů a Czerninů z Chudenic. Na příkladu jejich sídel ukazuje vývoj zámecké architektury v širším kontextu šlechtického životního stylu i svébytné mentality. Cením si toho, že dokázala zámecké stavby zabydlet. Podařilo se jí totiž ukázat nejen slohový vývoj zámecké architektury, ale i proměnu myšlení jednotlivých generací příslušníků šlechtických rodin. Poukazuje i na rozdíl v chápání šlechtických sídel a prolínání jejich funkcí. Zatímco Hluboká nad Vltavou, dolní hrad v Rožmberku a částečně i Jindřichův

Hradec jsou chápány jako místa sloužící k cílené prezentaci rodové paměti, jiná sídla měla primárně za úkol vytvářet prostor ke klidnému soukromému životu či realizaci lovecké zábavy.

Diplomová práce Hany Rudové přináší zajímavé poznatky. Na řadě míst však zůstává poněkud popisná a interpretačně málo odvážná. Otevírá se tak prostor pro další pokračování v práci na dané téma. Přes tuto výtku však považuji práci za zdařilou po obsahové i formální stránce, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím známkou výborně.

Mgr. Zdeněk Bezečný, Ph.D.

České Budějovice 28. 8. 2009